

→ B. Vyšetřete spojitost funkce $F(a)$:

$$1. \int_0^{\infty} \frac{\exp(-ax)}{1+x^3} dx, \quad a \geq 0 \quad 2. \int_0^{\infty} \frac{x}{1+x^a} dx, \quad a > 2$$

$$3. \int_0^{\pi} \frac{\sin x}{x^a(\pi-x)^a} dx, \quad a < 2 \quad 4. \int_{-1}^1 \sqrt{x^2+a^2}, \quad a \in \mathbb{R}$$

$$5. \int_0^{\infty} \exp(-ax) \frac{\sin x}{x} dx, \quad a > 0 \quad 6. \int_1^{\infty} \frac{\sin\left(\frac{1}{x}\right)}{x(a+x)^2}, \quad a > -1$$

~~C.~~ Derivováním podle parametru spočtěte integrály:

$$1. \int_0^{\infty} \frac{1 - \exp(-ax^2)}{x^2 \exp(x^2)} dx \quad 2. \int_0^1 \frac{x^a - 1}{\ln x} dx$$

$$3. \int_0^{\infty} \exp(-x) \frac{\sin(ax)}{x} dx \quad 4. \int_0^{\infty} \exp(-x) \frac{1 - \cos(ax)}{x} dx$$

$$5. \int_0^{\infty} \frac{\operatorname{arctg}(ax)}{x(1+x^2)} dx \quad * 6. \int_0^{\infty} \exp\left\{-x^2 - \frac{a^2}{x^2}\right\} dx$$

$$7. \int_0^{\pi/2} \frac{\ln(1+a \sin x)}{\sin x} dx \quad 8. \int_0^{\pi} \frac{\ln(1+\cos x)}{\cos x} dx$$

Věta: (i) $f(a, \cdot)$ je měřitelné pro $\forall a \in I$
 (ii) $f(\cdot, x)$ je spojité pro p.v. $x \in J$
 (iii) $\exists g(x) \in L(J)$ t.j. $|f(a, x)| \leq g(x) \quad \forall a \in I, \text{ p.v. } x \in J$
 $\Rightarrow F(a) = \int_J f(a, x) dx$ je konečné a spojité v I .

Pozn. • v mize uvedených řešeních ověřeme jen předpoklad (iii).
 • často se opakuje tato úvaha: pokud-li $I = \bigcup_{\alpha} I_{\alpha}$ resmeš oševně intervaly a $F(a) \in C(I_{\alpha}) \quad \forall \alpha \Rightarrow F(a) \in C(I)$.

(B1) $f(a, x) = \frac{e^{-ax}}{1+x^3}; \quad J = (0, \infty), \quad I = [0, \infty)$.

meziroste: $|f(a, x)| \leq \frac{1}{1+x^3} =: g(x) \in L(0, \infty)$, nejv. díky
 odhadu $g(x) \leq 1$ na $(0, 1)$ a $\leq \frac{1}{x^3}$ na $(1, \infty)$.

$\Rightarrow F(a) \in C([0, \infty))$.

(B2) $f(a, x) = \frac{x}{1+x^a}; \quad J = (0, \infty), \quad I = (2, +\infty)$.

pozoruj: $x \geq 1$ -- nejmenší meziroste $\tilde{g}(x) = \sup_{a \geq 2} f(a, x)$

$= \lim_{a \rightarrow 2+} \frac{x}{1+x^a} = \frac{x}{1+x^2} \notin L(1, \infty)$.

nik: uvažuj $I_{\Delta} = (2+\Delta, +\infty)$, $\Delta > 0$; pro $a \in I_{\Delta}$

je jisté meziroste $g(x) = \begin{cases} 1; & x \in (0, 1) \\ \frac{1}{x^{1+\Delta}}; & x > 1 \end{cases}$

díky odhadu $f(a, x) \leq 1$ rez. $\frac{1}{x^{a-1}}$ na $(0, 1)$ rez. $(1, +\infty)$

žijeme $g(x) \in L(0, \infty)$, tedy $F(a) \in C(I_{\Delta})$; $\Delta > 0$ libovolně

$\Rightarrow F(a) \in C((2, \infty))$; neb $(2, \infty) = \bigcup_{\Delta > 0} I_{\Delta}$

(B3) $f(a, x) = \frac{\sin x}{x^a (\pi-x)^a}$; $a \in I = (-\infty, 2)$, $J = (0, \pi)$.

(i) $a \in I_K = (-K, 0]$; $K > 0$ zemi. ... mäsny odhad:

$$|f(a, x)| = \underbrace{|(x(\pi-x))^{-a} \sin x|}_{\substack{\uparrow \text{maximum v bodě } x = \frac{\pi}{2}}} \leq \left(\left(\frac{\pi}{2}\right)^2\right)^{-a} 1 \leq \left(\frac{\pi}{2}\right)^{2K} =: g(K)$$

$g(K) \in L(0, \pi)$ -- $F(a) \in C((-K, 0])$; $K > 0$ libovolne!

(ii) $a \in I_\Delta = [0, 2-\Delta)$; $\Delta \in (0, 2)$ zemi. ...

mäsny odhad: $|\sin x| \leq |x|$;

○

$$|\sin x| = |\sin(x-\pi)| \leq |x-\pi|$$

$\forall a \in I_\Delta$: $\underline{x}, \underline{\pi-x} \geq 1$ pro $x \geq 1$ resp. $x \leq \pi-1$

$$\Rightarrow |f(a, x)| = \frac{|\sin x|}{|x|^a |\pi-x|^a} \leq \frac{1}{1^a 1^a} \leq 1; \quad x \in (1, \pi-1)$$

$$\leq \frac{|\sin x|}{|x|^a 1^a} \leq |x|^{1-a} \leq |x|^{\Delta-1}; \quad x \in (0, 1)$$

○ zemi: ... $\leq |\pi-x|^{\Delta-1}; \quad x \in (\pi-1, \pi)$

zemi $g(x) \in L(0, \pi)$; nelost $\Delta-1 > -1$ $\therefore g(x)$

$$\Rightarrow F(a) \in C([0, 2-\Delta))$$

celkem: $F(a) \in C((-K, 2-\Delta))$; $\forall K, \Delta > 0$

$$\Rightarrow F(a) \in C((-\infty, 2)); \quad \text{nelost } (-\infty, 2) = \bigcup_{K, \Delta > 0} (-K, 2-\Delta)$$

(B4) $f(a, x) = \sqrt{x^2 + a^2}$; $a \in I = \mathbb{R}$; $J = (-1, 1)$.

zde $I_K := (-K, K)$; $K > 0$ zveď; ^(konstantni) meznice $g(x) = \sqrt{1 + K^2}$

$\Rightarrow F(a) \in C(I_K) \Rightarrow F(a) \in C(\mathbb{R})$; neb $\mathbb{R} = \bigcup_K I_K$.

(B5) $f(a, x) = e^{-ax} \frac{\sin x}{x}$; $a \in I = (0, \infty)$; $J = (0, \infty)$

... $I_\Delta = (\Delta, +\infty)$ ... meznice $g(x) = e^{-\Delta x}$;

diťby oshedu $|\frac{\sin x}{x}| \leq 1 \quad \forall x > 0$.

$\Rightarrow F(a)$ meznice v I_Δ a sedy v $(0, \infty) = \bigcup_{\Delta > 0} I_\Delta$

(B6) $f(a, x) = \frac{\sin \frac{1}{x}}{x(a+x)^2}$; $a \in I = (-1, \infty)$;

... zde $I_\Delta = (-1 + \Delta, \infty)$; $\exists$: $a+x \geq -1 + \Delta + x > \Delta$
pre $x \in (1, +\infty) =: J$

neloť $|f(a, x)| \leq \frac{|\sin \frac{1}{x}|}{x \cdot \Delta^2} =: g(x)$; $\forall x \in J$

$g(x) \in L(1, \infty)$ ... meznice, neloť $|\sin \frac{1}{x}| \leq |\frac{1}{x}| = \frac{1}{x}$

$\exists$: $g(x) \leq \frac{1}{x^2 \Delta^2} \in L(1, \infty)$.

$\Rightarrow F(a) \in C(I_\Delta)$ a sedy $\in C(-1, \infty)$.

pre $\forall \Delta > 0$